

VALITUT

Anu Nousiainen, HS Kuukausiliite 12/2010

C-kasetilta kuuluu ääni. Miehen ääni.

”Läskikerroksen jokainen voi itse todentaa, kun ottaa kiinni tosta navan alta ja reidestä”, ääni sanoo.

”Liha sanoo, että lisää nautintoja, sapuskaa tänne.”

”Mutta läski on riivaajan palvelemista.”

Mies ei puhu itsekseen. Kasetti on nauhoitettu tilaisuudessa, jossa on pari–kolmekymmentä kuulijaa, miehiä ja naisia. Heille mies paasaa: ”Yleisesti ottaen teillä on runsaasti ylipainoa. Ja mikäli se tämän jälkeen pysyy, te elätte niin lihanne hallinnassa, että miten voi edes ajatella, että sellainen lihan palvoja voisi toteuttaa näkyjä hengessä.”

”Kuka viime kädessä hallitsee, siitähän siinä on oleellisesti kysymys.”

”Mun olisi pitänyt puuttua tähän kauan aikaa sitten. Oonks mä ollut liian löysä tässä? Mä heitän kylmästi ulos ne henkilöt, jotka ei pudota läskiä. Läskit lähtee, se on tasan näin. Siihen voitte asennoitua. Sen verran olette oppineet mua tuntemaan. Joku raja täytyy olla.”

Kuulijat ovat vaiti ja tekevät muistiinpanoja. Kukaan ei sano vastaan.

Mies on valinnut mielestään sopivat painoindeksit, jotka hän nyt ilmoittaa kuulijoille:

”17 emännille ja 19 herroille.”

Hän jatkaa, ehkä vähän ivallisesti:

”Kyl tää kuulkaa on näin, että tää porukka on lötsähtänyt. Kyllä tässä oli innokasta draivia, joka vei myös jonnekin nuorempana, ja niin me ollaan päästy näin pitkälle. Ja tässä on myöskin tapahtunut sellainen asia, että jotkut ovat menneet pitemmälle kuin toiset. Kuitenkin meillä on Jumalan kutsu ja Jumalan erityinen armoitus. Tää joukko on määrätty tarkoitukseen.”

On keskikesä, 17. heinäkuuta vuonna 2006. Ulkona suvi-ilta on valoisa, mutta mies ja hänen kuulijansa istuvat sisällä.

Päivä on maanantai, sillä diplomi-insinööri [Tapani Koivuniemen](#) johtama Maanantaipiiri kokoontuu vain maanantaisin.

Niin se on tehnyt jo 18 vuoden ajan.

Enää se ei ole rukouspiiri, kuten alussa. Nyt se on lahko. Se on juuri sellainen uskonnollinen lahko, josta tehdään elokuvia ja josta psykologian asiantuntijat tapaavat varoittaa.

Ja nyt tämän lahkon jäsenet, kaikkien aiempien uhrausten lisäksi, ovat valmiit laihutamaan alipainoisiksi, jotta tuo ääni olisi tyytyväinen.

Syksyllä 1981 Otaniemen Teknillisessä korkeakoulussa aloitti puunjalostustieteen opinnot pienviljelijän poika Pirkanmaalta. Pojan nimi oli Tapani Koivuniemi.

Hän oli kotoisin syrjäisestä kylästä Hämeenkyröstä. Hän oli käynyt pientä kyläkoulua ja kulkenut sitten linja-autolla kirkolle yhteiskouluun. Hän oli hiljainen, ujo ja herkkä poika.

Perheessä oli kaksi lasta. Tapani vietti paljon aikaa kotona. Koti oli uskonnollinen. Tapanikin luki Raamattua ja kävi seuroissa.

Hän oli terävä oppilas, joka pärjäsi hyvin koulussa. Hänen toisessa kädessään oli kuitenkin vikaa, ja siksi häntä kiusattiin.

Päästyään Teknilliseen korkeakouluun Espooseen hän liittyi teekkarikylässä siihen vähäpuheiseen joukkoon, joka aamuisin kantoi mustia attaseasalkkujaan pitkin Jämeräntaivalta.

Kurssitovereihin hänestä ei jäänyt voimakasta muistikuvaa: hän oli sellainen tarkkailija. Opiskelijariennoissa häntä ei nähty, ja siihen saatiin tietää syykin. Tekniikan ylioppilas Koivuniemi oli väkevästi uskossa.

Oli kuitenkin yksi paikka, jossa Tapani nousi esiin. Uskovaisten teekkarien Ristin killassa hän alkoi opettaa Pyhän Hengen armolahjoja. Kielillä puhuminen ja profetoiminen kiinnostivat Tapania. Hän tunsu voimakasta vetoa karismaattisuuteen. Uusi uskonnollinen liike oli saanut Suomessa paljon huomiota, kun väkeä oli alkanut kaatua helluntaisaarnaaja Niilo Yli-Vainion kokouksissa kesällä 1977.

Koivuniemen opiskelija-asuntoon alkoi sunnuntaisin kokoontua samanmielisten rukouspiiri. Koska hän asui J-rapussa, sitä alettiin kutsua Jeesus-rapuksi.

Kerrottiin, että Ristin killassa oli parantunut muutama sairas. Jokunen tekkari oli kaatunutkin. Killan lehdessä kirjoitettiin, että toistakymmentä ristinkiltalaista oli puhunut kielillä.

Tapani Koivuniemen maine kasvoi, ja häntä tultiin kuuntelemaan Tampereelta asti. Koivuniemen omien sanojen mukaan hän löysi pari kolme kaveria, jotka ”syttyivät rukoukseen”.

”Se meni aika hillittömäksi”, hän kertoi seuraajilleen myöhemmin. ”Rukoiltiin tuntikausia aamuyöllä ennen töihin tai opiskelemaan menoa ja pitkin päivää ja monta kertaa päivässä.”

”Homma humautti, syntyi kohtalainen säpinä. Joitakin satoja ihmisiä siinä täyttyi Pyhällä Hengellä.”

”Joitakin satoja” voi olla liioittelua, mutta jotain teekkarikylässä oli muhimassa. Ristin kiltta jakautui pian ”koivuniemeläisiin” ja muihin, joista koivuniemeläiset erosivat vuonna 1987. Syyksi ilmoitettiin ”voimakkaat näkemyserot”. Yksi niistä koski naisten asemaa.

Niittykummun puinen kappeli nököttää nyppylän päällä mäntyjen katveessa. Ovelle johtavat liuskekivillä kivettyt portaat.

Täällä Tapani Koivuniemen Maanantaipiiri alkoi nyt kokoontua. Tilat saatiin Olarin seurakunnalta, ja mukaan liittyi myös olarilaisia seurakuntanuoria.

Tapani Koivuniemi oli melkein valmis puunjalostuksen diplomi-insinööri, jolla oli nyt oma seuraajakunta. Siihen kuului teekkareita, Helsingin yliopiston ja kauppakorkeakoulun opiskelijoita sekä nuoria olarilaisia, miehiä ja naisia, joilla kaikilla oli hengellinen haku päällä.

Sana oli kiirinyt. Joka maanantai-ilta Olariin saapui kymmeniä kuulijoita. Laulettiin ja ylistettiin Herraa. Ja sitten Koivuniemi alkoi puhua.

Moni piiriläisistä oli kasvanut uskonnollisessa kodissa, niin sanotuissa hyvissä perheissä. Näiden nuorten mielestä evankelisluterilainen kirkko oli liian liberaali.

Tapanille Raamatun sana oli totta. Hän oli fundamentalisti ja siis tulkitsi Raamattua kirjaimellisesti. Hän vaati sen tekstien ehdotonta noudattamista.

Maanantaipiiri ryhtyi tutkimaan Apostolien tekoja perusteellisesti luku luvulta. Sitten edettiin Paavalin kirjeisiin.

Vuoden 1989 aikana Olarin seurakunta rupesi saamaan hämmentyneitä yhteenottoja.

Nuorimpien osallistujien vanhempia hermostutti, kun kokoukset kestivät yöhön. Joissakin perheissä välit olivat kiristyneet, kun nuorten asenteet piirin takia tiukentuivat. Jotkut nuoret olivat kokousten jälkeen kovasti ahdistuneita.

Olarin seurakunta piti kriisipalaverin. Sen johdon mielestä oli outoa, että maanantaipiiriläiset poistivat kirkon seinältä krusifiksin kokoustensa ajaksi. Siitäkään ei pidetty, että rukoiltaessa tytöt peittivät päänsä huiveilla.

Diplomi-insinööri Koivuniemi kutsuttiin seurakuntaan keskustelemaan. Neuvottelu oli vaikea.

”Koivuniemi perusteli kovin haluttomasti opetuksensa lähteitä. Hän vetosi mm. Jumalan hänelle antamaan suoraan ilmoitukseen”, seurakunnan tiedotteessa todettiin myöhemmin.

Tiedotteen mukaan Koivuniemi oli ottanut opillisia vaikutteita monelta taholta. Hän käytti opetuksissaan paljon Raamattua mutta tulkitsi sitä ”tarkoitushakuisesti ja subjektiivisesti”.

Lisäksi Koivuniemi näytti halveksivan kirkkoa ja pappeja. Hänen opetuksiaan pyhityksestä, armolahjoista ja demoneista pidettiin ”epäräyttiinä”. Katsottiin, että opetuksilla oli liittymäkohtia niin sanottuun menestyksen teologiaan. Sen mukaan uskovien tulee tavoitella taloudellista menestystä.

”Meille tuli tunne, ettei raamattupiiri ollut hyväksi ihmisille. Se oli niin ehdotonta ja kiihkoilevaa. Johtajat olivat manipulatiivisia ja suggestiivisia. Vaikka hymy pysyi, keskustelu heidän kanssaan oli pelottavaa”, muistelee Olarin seurakunnan silloinen työntekijä.

Tammikuussa 1990 Olarin seurakunta päätti, ettei Maanantaipiiri enää saa kokoontua kirkon tiloissa. Tapani Koivuniemi siirsi kokoukset Haukilahden monitoimitaloon.

Ääni kuuluu c-kasetilta. Saman miehen ääni.

On tammikuun 8. päivä vuonna 1996. Loppiaisen jälkeinen maanantai-ilta.

Puhuja on vielä nuori, vasta 35-vuotias. Tapani Koivuniemen ääni on vähän nasaali ja yksitoikkoinen, väliin kuuluu hämäläinen nuotti. Sitten, äkkiarvaamatta, ääni kiihdyttää itsensä outoon vimmaan.

Monologi kestää kolme tuntia. Kukaan ei keskeytä.

”Mikä Maanantaipiiri on, mikä on meidän näkymme? Se on Jumalan valtakunnan työntekijöiden koulutus, varustaminen ja palvelu. Meillä on tavoite, että me teemme työtä. Tämä ei ole harrastuspiiri, ei kaveriporukka, tai tietysti olemme myös kaveriporukka, mutta emme ensisijaisesti. Meillä on näky: tehdä jotain. Tämä on työntekijöiden valmistamisprosessi.”

”Me olemme myös seurakunta, se on kiistämätön tosiasia. Mutta samalla me olemme jotain muuta kuin seurakunta tavanomaisessa merkityksessä.”

”Seurakunta on joukko lampaista, jotka seuraa tiettyä paimenta. Paimen ja lampaat. Tahdon tässä joukossa täyttää oman paikkani paimenena.”

”Me olemme, katsokaas, valittu suku. Ja toivottavasti tästä tulee hyvin suuri suku, koska meidän suku on eri hyvä, eikä vaan. Levittäytytään ja täytetään maa, lisäännytään.”

Taustalta kuuluu vauvojen ääntelyä. Lisääntyminen on jo alkanut. Ääni muistuttaa kuulijoita siitä, miten Jeesus valitsi kaksitoista opetuslastaan: ”Siinä ei ollut tietoaakaan tasa-arvosta. Jeesus teki sisäpiirin! Nämä miehet johtivat sitten toimintaa myöhemmin, ja se levisi.”

”Mitä varten on Maanantaipiiri? Tämä on erinomaisten kuohukerma. Te olette sangen valittua joukkoa, Jumalan valitsemia, vaikka Koivuniemen sormi on saattanut olla jossain näkyvästi mukana.”

Ääni puhuu itsestään kolmannessa persoonassa ja naureskelee. Sitten ääni kiristyy, käskee: ”Se, jolle on paljon annettu, siltä paljon vaaditaan.”

Paimen oli alkanut vaatia lampailtaan yhä enemmän. Tuli kurseja: PH1 ja PH2. Ykkösessä täytyttiin Pyhällä Hengellä ja alettiin puhua kielillä. Kakkosessa opeteltiin selittämään kieliä ja profetoimaan. Paimenen mielestä kuka tahansa pystyi tähän, kielillä puhumisessa ei ollut mitään yliluonnollista.

Koivuniemen ympärille syntyi johtajakultti. Maanantaipiiri kokoontui kello 18, ja illan kohokohta oli, kun Tapani Koivuniemi saapui. Usein hän odotutti itseään jopa kello 21:een. Odotellessa laulettiin, ylistettiin ja rukouttiin.

Usein Koivuniemi puhui kolmisen tuntia, joten kokoukset tapasivat kestää kello 24:ään, vaikka oli arki-ilta.

Johtajaa ympäröi opetuslasten ydinryhmä, eräänlainen hovi, jota kutsuttiin myös ”kermaksi”. Tämä hovi on pysynyt Koivuniemelle lojaalina nyt jo yli 20 vuotta. Koivuniemen mieliala ailauteli. Yhden viikon opetus saattoi olla lempeä ja inhimillinen,

seuraavana maanantaina hän syyllisti ja vaati. Oli ”demoneita”, ”örkkejä”, ”riivaajia” ja ”Isebelin henkiä”. Opetukset kuhisivat sotaa ja taistelua:
”Meidän mielistämme käydään taistelua!” ”Saatana hyökkää meitä vastaan aktiivisesti!” ”Taistelu tulee nahkamme alle!”

Tapaamisissa pidettiin kirjaa siitä, kuinka moni oli tullut uskoon piiriläisten kautta. Tulokset olivat alusta alkaen tärkeitä. Ei enempää kuin kolme työtuntia yhtä uskoon tullutta kohti, Koivuniemi linjasi.

1990-luvun alussa hän sulki Maanantaipiirin satunnaisilta kävijöiltä. Osa lähti, ahdistuneina, ja heihin katkaistiin kaikki siteet. Tässä joukossa on teologeja, jotka nykyisin toimivat näkyvillä paikoilla evankelisluterilaisessa kirkossa tai muualla hengellisessä työssä.

”En voi syyttää ketään siitä, että olin siellä. Etsiydyin itse tiukkapipopaikkaan”, yksi heistä sanoo.

Nainen ei halua nimeään julkisuuteen, kuten ei kukaan muukaan niistä lahkon neljästätoista entisestä jäsenestä, joita on haastateltu tätä kirjoitusta varten. Jotkut heistä seurasivat Koivuniemen rinnalla yli 15 vuotta.

Vuonna 1994 Jokioisten leirikeskuksessa pidettiin ”syntisauna”. Viikonlopun leirin aikana maanantaipiiriläiset kävivät yksi kerrallaan saunarakennuksessa tunnustamassa Tapani Koivuniemelle syntinsä.

Tästä ”syntisaunasta” käynnistyi koivuniemeläisten jatkuva parannusenteko.

Sitten eräänä maanantaina syyskuussa 1996 jokainen piiriläinen kutsuttiin vuorollaan Koivuniemen luo. Toisille ilmoitettiin, että piiri loppuu. Toiset saivat kuulla, että heidät oli valittu jatkoon – mutta sitä ei saanut kertoa muille.

Se oli Maanantaipiirin ensimmäinen puhdistus. Näin valittujen piiriä ruvettiin kutsumaan työntekijäyhteydeksi. Mukaan otettiin viitisenkymmentä aikuista. Maanantaipiiri alkoi muistuttaa salaseuraa. Siellä oltiin ”veljiä” ja ”sisaria”, ”valittua sukua”. ”Jos joku kysyy, mitä täällä tehdään, voi puhua säästä”, Koivuniemi opetti.

Yhteydenpitoa ulkopuolisiin, kuten entisiin ystäviin, rajoitettiin. Opetettiin, että koko maailma oli tätä pientä seurakuntaa vastaan ja Supo piti sitä silmällä. Koivuniemi ajoi Talbotilla ja pukeutui insinöörimäisen huomaamattomasti. Hän teki tutkijan töitä ensin TKK:ssa ja sitten VTT:ssä.

Hän varoitti opetuksessaan Maanantaipiiriä salakuuntelusta: ”Pääsääntö on, että kaikki mitä sanot puhelimeen, on julkista tietoa. Niitä voidaan kuunnella siten, että koneellisesti haetaan tekstin seasta tiettyjä sanoja. Poliisilla on ohjelmat, joilla voidaan suoraan rakentaa organisaatiokaavio jostain porukasta sen perusteella, kenelle on soitettu. Ymmärrätte, että kun soittelette, teette samalla organisaatiokaaviota tästä porukasta.”

Hän muistutti valvontakameroista ja sähköpostiviesteistä: ”Koettakaa ymmärtää, että kaikesta sähköpostista menee kopiot. Ja kaikkea faksiliikennettä seurataan.”

’Jeesuksen nimeen!’

Opiskelijanuoret halasivat toisiaan ja puhuivat kielillä. Herraa ylistettiin, kaikki nousivat seisomaan ja nostelivat käsiään, jotkut hyppivät. Moni rukoili päätään pidellen ja kyynärpäät polvissa.

Menossa oli Maitobaarin kokous Espoon Matinkappelissa.

Maanantaipiirin rinnalle oli alettu luoda uutta toimintaa vuonna 1994. Maitobaarin nimi tuli Raamatusta (1. Piet. 2:2): ”Halatkaa niin kuin vastasyntyneet lapset Sanan väärentämätöntä maitoa.”

Maitobaarin tarkoitus oli kasvattaa uusia jäseniä Koivuniemen seurakuntaan. Toisin kuin Maanantaipiiri, se oli avoin tilaisuus, joka järjestettiin joka toinen lauantai. Kävijät olivat parikymppisiä, mutta mukana oli lukioikäisiäkin. Ilta kesti neljä viisi tuntia.

Maitobaarin johtoon Koivuniemi nosti kaksi diplomi-insinööriä. Molemmat kuuluivat ykkösrinkiin. Koivuniemi itse pysytteli taustalla, mutta hänestä puhuttiin ”profeettana” ja ”suurena Jumalan miehenä”.

Uudet tulijat saatiin tuntemaan itsensä tärkeiksi. Heidät kutsuttiin rukouspiireihin ja pelaamaan pesäpalloa Silkkiniitylle Tapiolaan.

”Maitobaarissa tunsin lämpöä ja rakkautta”, kertoo mukaan lähtenyt mies. ”Se oli juuri sellaista rakkauspommitusta, jollaisesta lahkojen yhteydessä puhutaan. Oli tosi kiva, kun ihmiset olivat kiinnostuneita minusta.”

Tapani Koivuniemen hän tapasi pian PH1-kurssilla. ”Tapani tunsin hyvin Raamatun ja vaikutti vakaalta. Koko homma tuli eri tavalla eläväksi kuin kirkon jutuissa.”

Kolmen vuoden kuluttua Olarin seurakunta oli saanut tarpeekseen myös Maitobaarista. Baari sai häädön Matinkappelista, ja nyt asia nousi jo julkisuuteen.

”Vaikeinta hyväksyä oli heidän harjoittamansa ongelmallinen amatöörisielunhoito. Meidän sielunhoitoomme on tullut useita sen kohteeksi joutuneita”, seurakunnan vt. kirkkoherra [Antti Kujanpää](#) kommentoi asiaa Kirkko & kaupunki -lehdessä marraskuussa 1997 julkaistussa aukeaman jutussa.

Lehden mukaan Uskontojen uhrien tuki -yhdistys oli saanut kymmeniä kyselyjä Maitobaarin jäseniltä ja omaisilta. Kävi ilmi, että ”sielunhoidot” saattoivat kestää tunteja ja jatkua yömyöhään.

Kirkko & kaupunki haastatteli terapeuttia, joka oli hoitanut kahtatoista Maanantaipiiristä tai Maitobaarista lähtenyttä.

”Jäsenten yksityiselämään – jopa perhesuhteisiin – puututaan: heidät vieroitetaan vähitellen kontakteista ulkopuoliseen maailmaan. Oma tahto häivytetään. On vaikea lähteä pois. Uhataan, että olet saatanan riivaama tai mielenvikainen”, terapeutti kertoi.

Tapani Koivuniemi pysytteli Maitobaari-kohussa taustalla. Kirkko & kaupunki -lehdelle hän vastasi: ”Muutamit ääriiberaalipapit saattavat kokea uhaksi konservatiiviteologien tukeman Maitobaarin kaltaisen perinteisen herätyskristillisyyden suosion.”

Pian tämän jälkeen Koivuniemen seuraajat erosivat kirkosta.

”Eroaminen ei ollut oma päätökseni. Meidän oli käytännössä pakko erota. Tapani kysyi, miksi kukaan haluaa maksaa palkkaa vainoajilleen”, entinen lahkolainen sanoo.

Puutarha perustettiin keväällä 1997. Siihen kuului vajaat 40 jäsentä, ja heidät valikoitiin huolellisesti lupaavimpien maitobaarilaisten joukosta.

Puutarha oli alusta alkaen salainen. Toiminnasta ei saanut kertoa ulkopuolisille. Kokoonnotukset järjestettiin joka toinen torstai, ja niissä opetti yksi Koivuniemen luottomiestä. Kokoonnotuspaikkoja olivat kodit, asukaspuistot ja esimerkiksi Jättölän kylätalo Nummi-Pusulassa.

”Pelkäsimme, että naapurit kuulevat, kun kolistelemme kotiin väsyneiden ja itkevien lasten kanssa puolilta öin”, lahkosta lähtenyt nainen kertoo.

Oman ohjelman lisäksi puutarhalaiset saivat kuunnella Tapani Koivuniemen Maanantaipiirissä pitämiä opetuksia kasetilta.

Kaikki Koivuniemen opetukset nauhoitettiin. Jos ei päässyt paikalle, piti lainata kasetit, jotka oli myöhemmin palautettava. Kasettikirjastoa vartioitiin tarkasti, sillä Koivuniemi piti opetuksiaan ”arkana materiaalina”.

Puutarhalla ja Maanantaipiirillä oli yhteisiä juhlia, kuten jokasyksyiset Tapani Koivuniemen syntymäpäivät. Joulua ei saanut viettää, mutta lahko juhli johtajaansa. Alkoholia Koivuniemen syntymäpäivillä ei tarjottu, mutta yksityisissä juhlissa viinin juominen oli sallittua, jopa suotavaa. Olisi ollut ”epäraamatullista estyneisyyttä” olla juomatta.

Puutarhan jälkeen perustettiin vuonna 2000 Torni. Sen johtoon Tapani Koivuniemi valitsi jälleen yhden luottomiestään.

Jäsenet – heitä oli runsaat 20 – valikoitiin Maitobaarista. Kokoukset pidettiin joka toinen torstai. Tornikin oli alusta alkaen salainen.

Ryhmien välillä ja niiden sisällä oli selvä hierarkia. Maanantaipiiriläiset olivat edelläkävijöitä. Heidän jälkeensä seurasivat puutarhalaiset ja viimeisenä nuorimmat eli tornilaiset. Uudet asiat esiteltiin aina ensin Maanantaipiirissä.

Tornilaisille oli suuri tapahtuma, jos Koivuniemi itse saapui puhumaan.

Nyt Tapani Koivuniemi oli luonut salaisen kolmiportaisen lahkon, jonka jäsenet hän oli valinnut. Tornin perustamisen jälkeen mukana oli toistasataa aikuista, valtaosa naimisissa olevia pariskuntia. Koulutustaso oli huomattavan korkea: diplomi-insinöörejä, maistereita, lisensiaatteja, lääkäreitä.

Ja lapsia syntyi koko ajan lisää. Espooseen ja Kirkkonummelle muodostui koivuniemeläisten keskittymiä, kun nuoret lapsiperheet muuttivat lähelle toisiaan.

Tapani Koivuniemi opetti, että lapsia sai kurittaa ruumiillisesti. Kerran vuodessa piiskaa oli sopiva määrä. Kokousten lastenhoidossa oli sallittua antaa tukkapölyä ja luunappeja muidenkin lapsille.

”Pelkäsin, että lasten kurittaminen kävisi ilmi neuvolassa”, lahkosta lähtenyt nainen sanoo.

Kun lapset kasvoivat esikouluikään, äidit aloittivat kotiopetuksen. Se on Suomessa laillista, kunhan oppivelvollisuus tulee suoritetuksi. Peruskouluun lapsia ei saanut panna. Katsottiin, että heitä piti suojata ulkomaailmalta.

Äidit järjestivät joka viikko yhden yhteisen koulupäivän. ”Kouluna” toimi esimerkiksi Soukka-seuran talo Espoossa. Tilat olivat ankeat ja talvella kylmät. Vuokran maksoivat vanhemmat.

Lahkosta irrottautunut nainen kertoo: ”Lapset elivät eristyksissä yhteiskunnasta. He saivat vain valikoidusti tietoa muusta maailmasta. Pitkien kokousiltojen lastenohjelmassa lapsille opetettiin lahkons maailmankuvaa.” Iso osa oppimateriaalista tehtiin itse, jotta se oli ”puhdasta”. Esimerkiksi evoluutiota ei tietenkään opetettu.

”Minkään logiikan mukaan evoluutioteoria ei voi pitää paikkaansa”, Koivuniemi opetti.

”Koulukirjoissa ei sanota, kuten pitäisi sanoa, että alussa Jumala loi taivaan ja maan. Tämmöistä valtataistelua meidän ympärillä käydään.”

Oppikirjojen kuvissa miehillä oli aina parta ja naisilla pitkät hiukset.

Vappuaattona 1998 Teknillisen oppilaitoksen juhlasalissa Bulevardilla alkoi kello 18 vappujuhla. 125 markan illalliskortin hintaan sisältyi illallisen lisäksi Tapani Koivuniemen raamattuopetusta. Lastenhoito oli järjestetty, kuten aina.

Näitä juhlia varten lahkons naiset eivät enää meikanneet. Aikaisemmin meikkaamiseen oli rohkaistu, koska Koivuniemi halusi naisten olevan naisellisia. Sitten hän yhdisti meikkaamisen Raamatun Iisebeliin, joka manipuloi miestään. Ehostaminen loppui siihen.

Keväällä 2000 Koivuniemi teki selväksi Puutarhan naisille, ettei hän pidä korvakuistakaan eikä karvojen ajosta, joten myös niistä luovuttiin. Naisille kehittyi oma tyyli: pitkät hiukset, säärakarvat, kainalokarvat, neuleita, hameita, villatakkeja. Vaatteet saivat kuitenkin olla tiukkoja, sillä naisellinen piti olla.

Puutarhan naisilla oli yhdessä vaiheessa jopa minihamevillitys. ”Jonkinlainen seksuaaliobjekti nainen oli, mitä seksikkäämpi, sen parempi. Lyhyestä hameesta sai positiivista palautetta”, sanoo lahkossa pitkään ollut nainen. Miehet kasvattivat parran.

”Meitä ei suoraan käsketty kasvattamaan partaa, mutta se oli hienotunteista painostusta”, yksi miehistä kuvaa.

Lasten synnyttyä naisista tuli kotiäitejä, vaikka monella oli yliopistotutkinto. Vain pari äitiä onnistui jatkamaan työntekoa lasten jälkeen. Harrastuksia ei suosittu, ei vanhempien eikä lasten. Niinpä äidit omistautuivat lapsille.

Lahkosta irrottautunut nainen kertoo: ”Miehen herrana pitämiseen oli kahdenlaisia harjoituksia. Ensinnäkin oli suositeltavaa parin viikon ajan kutsua miestänsä herraksi. ’Herrani, otatko kahvia? Herrani, toisitko kaupasta vaippoja?’

Toinen tapa oli ryömimiskoulu. Osa naisista ryömi tai polvistui päivittäin aviomiehensä edessä. Ohjeet tulivat Tapanilta.”

Ääni kuuluu c-kasetilta, Tapani Koivuniemen ääni. On kesäkuun 29. päivä vuonna 1998, maanantai.

”Mies on vaimon pää”, ääni sanoo ja kuulostaa ärsyyntyneeltä.

”Vaimo ei saa ruveta pääksi. Se ei ole vielä tottelemista, että sä olet hyvä vaimo. Tottelemisena voi pitää sitä, että ei funtsi, totteletko vai et. Vasta se suojaa sut synniltä.”

”Tämä tuntuu nöyryyttävältä lihasta, eiks niin. Raamattu sanoo selvästi, että mies on vaimon pää, terveisiä vaan rouville. Ukko johtaa. Ei ole demokratiaa, vaimo ei johda.”

”Juuretkin pitää repiä pois kaiken maailman feminismistä ja demokratiasta ja muista hullutuksista.”

”Te panette nämä viikon kuluessa kuntoon, etten joudu noukkimaan ihmisiä nimeltä esille.”

Sitten ääni varoittaa vuotamasta Maanantaipiirin asioita ulkopuolisille.

”Kukaan ei sitten muuten jakele Maanantaipiiristä mitään tietoa ilman mun nimenomaista lupaani. En halua hallitsemattomia tietovirtauksia. Osaan ennakoida, mistä tulee ongelmia. Ketä Maanantaipiirissä on, siitä ei ole lupa missään sanoa mitään, ei mitään tarvetta. Mitään tietoa tästä yhteydestä ei jaeta ulos ilman minun ni-men-o-mais-ta lupaani. [Ääni korostaa joka tavua.] Ohjeen rikkominen saattaa olla hyvin riskaabelia, sanktioita, joutuu tekemisiin minun kanssani.”

”Jos joku toimittaja soittaa, pankaa luuri kiinni. Älkää jääkö kyselemään. Ne pistää kaikki lehteen, kun sä sanot, ettet halua haastattelua. Ne on just niin häikäilemättömiä. Ne haluaa parjata, ne valehtelee. Meillä ei ole mitään tarvetta selitellä mitään.”

Ääni kertoo hankkineensa kaiutinpuhelimen ja sanelukoneen, jotta hän voi tallentaa puhelunsa.

Espoolaisen rivitaloyhtiön tontilla uinuu vaatimaton ja nuhjuinen piharakennus. Siinä on taloyhtiön pesutupa, lämmönjakohuone ja kerhohuone.

Kerhohuoneen ikkunoiden sälekaihtimet on laskettu alas ja suljettu. Lasiin on kiinnitetty kahden eri turvayhtiön tarrat: huoneisto on elektronisesti valvottu.

Ovella on huomaamaton ovikello. Se soi, mutta kukaan ei tule avaamaan.

Postilaatikossa lukee Kustannusosakeyhtiö Koivuniemi. Ei ilmaisjakeluita kiitos.

Taloyhtiöltä vuokrattu vaatimaton kerhohuone on Tapani Koivuniemen ja hänen vaimonsa omistaman yhtiön pääkonttori.

Talouselämä-lehti arvioi Kustannusosakeyhtiö Koivuniemen vuonna 2009 Suomen kahdeksanneksi kannattavimmaksi yritykseksi. Sen liikevaihto oli 3,7 miljoonaa euroa, työntekijöitä 20 ja liikevoittoprosentti aivan poikkeuksellinen: 67. Yhtiö tuottaa it- ja av-palveluja, radiomainontaa, mediasuunnittelua, koulutusta ja konsultointia.

Yhtiön toimitusjohtaja on Tapani Koivuniemi, mutta hänen nimeään tai yhteystietojaan ei löydy yrityksen muutoin laajoilta verkkosivuilta.

Kaikki työntekijät ovat lahkon jäseniä ja yhtä lukuun ottamatta miehiä. Työsopimukset ovat pääsääntöisesti suullisia. Työntekijät työskentelevät kotona, harvoin kerhohuoneessa on ketään. Monessa perheessä vaatehuone on muutettu isän työtilaksi.

Kolme vuotta sitten tavallinen bruttopalkka Koivuniemellä oli 2 000 euroa kuussa. Esimies saattoi saada 500 euron lisän. Kilpailijat maksavat työntekijöilleen kaksi kertaa niin paljon.

Kustannusosakeyhtiö Koivuniemi merkittiin kaupparekisteriin heinäkuussa 1999. Sen toimialaksi ilmoitettiin kaikki mahdollinen autojen katsastuksesta ja kaivostoiminnasta tv-ohjelmien tekemiseen.

Yhtiön ensimmäiset tuotteet olivat lahkon bändin oma levy Vastatuuleen sekä lapsille tarkoitetut Paavo Kettu -kasetit.

Sitten yritys alkoi tuottaa aivan toisenlaista tavaraa: grafiikkaa insinööritoimisto Teklalle, intranetin visuaalinen ilme Suomen Messuille, Metsäliitolle verkkosivujen graafinen ilme, radiomainontaa Fennialle ja lääketehdas Ratiopharmalle, Botnian sellutehtaalle 3D-animaatioita. . .

Tapani Koivuniemi sai miehet jättämään hyvät työpaikkansa liike-elämässä, kuten Nokiassa, ja siirtymään yksi kerrallaan Koivuniemelle.

Kustannusosakeyhtiö Koivuniemi napsi yhä lisää asiakkaita: verohallinto, Kela, Tulli, Tapiola, Fortum, Metsä-Tissue, UPM, British Airways, Fazer, Diakonissalaitos, Kemianteollisuus ry, Lahti Energia, Lappeenrannan Energia, Oulun Energia, Fonecta, Lähivakuutus, Neste Oil, Michelin, SAP, Skanska, Outotec, Vaisala, Varma. . .

Kustannusosakeyhtiön partasuisia miehiä alkoi näkyä viikonloppuisin Lapin hiihtopirteissä viestintäjohtajien kanssa.

Asiakkaat olivat tyytyväisiä. Valtaosa tuskin huomasi olevansa tekemisissä uskonnollisen lahkon kanssa, vaikka yrityksen verkkosivulla on myös uskonnollista materiaalia.

Mutta joskus evankelointi puski läpi. Suomen Syöpäpotilaat ry tilasi radioon tietoisuutta, joissa sairastuneet kertovat, miten syövästä selviää. Kun Kustannusosakeyhtiö Koivuniemi toimitti valmiit nauhat, niissä todistettiin, miten Herra parantaa. Yhdistyksen toiminnanjohtaja lähetti Koivuniemeen vihaisen sähköpostin. Tietoiskut julkaistiin, mutta ilman Jumalaa.

Kustannusosakeyhtiö Koivuniemi pärjäsi varsinkin julkisen hallinnon tarjouskilpailuissa. Nykyään kuluja vahditaan tarkasti ja virkamiesten on yleensä valittava vaihtoehtoista edullisin.

Koivuniemi oli edullinen, sillä lahkolaiset paiskivat puoli-ilmaista työtä. Työviikko oli kuusipäiväinen, eikä ylitöistä maksettu. Levätä sai vain perjantai-illasta lauantai-iltaan klo 18:aan asti – lauantaita kutsutaan lahkossa sapatiksi. Moni aloitti uuden työviikon jo lauantai-iltana.

”Lahkossa ajateltiin, että kovat tyypit ovat töissä Koivuniemellä”, yksi entisistä työntekijöistä selittää sitä, miksi meni yhtiöön töihin.

Eräs työntekijä kertoo tehneensä jopa 280 työtuntia kuukaudessa eli 70 tuntia viikossa. ”Tapanin mielestä 300 tuntia olisi ollut hyvä. Jotkut tekivät senkin yli. Hirveitä tuntimääriä perusteltiin muun muassa sillä, ettei meillä mennyt aikaa työmatkoihin”, hän sanoo.

”En saanut edellyttää, että alaiseni tekevät viikonlopputyötä, mutta sain edellyttää, että työ on maanantaiaamuna valmis.”

”Samaa firmaa takovat vaimotkin, koko perhe, kaiken liikenevän ajan. Kun on tekemässä hengellistä työtä, ei silloin kysellä eikä kyseenalaisteta”, sanoo lahkosta lähtenyt mies.

Talkootyötä koivuniemeläiset ovat tehneet aina. Nyttikestejä, lehtiä, lastenhoitoa, opetusmateriaalia. Kaikkien oletettiin myyvän lahkoon oman bändin levyjä ja Koivuniemen hunajaisia hilloja silloin, kun Koivuniemen kotitilalla toimi mehiläistarha.

Yrityksen menestyminen lisäsi lahkolaisten luottamusta Tapani Koivuniemeen. ”Menestyksen salaisuus oli kuitenkin lahjakkaiden ja koulutettujen jäsenten vaatimaton palkkaus ja valtava työpanos. Mitään Jumalan ihmettä siihen ei tarvittu”, entinen lahkolainen sanoo.

Asiakkaille Tapani Koivuniemi neuvoi esittelemään yritystään näin: Vuonna 1999 perustettu perheyritys. Kasvanut monialayritykseksi. Arvot perustuvat selkeästi kristillisiin perusarvoihin. Laadun ja luovuuden yhdistäminen perustuu määrätietoiseen henkilöstöpolitiikkaan ja huippukykyjä motivoivaan toimintaympäristöön. Onnistumisesta kertoo jatkuva kasvumme.

Yhdessä työntekijöille lähettämässään muistiossa hän kyseli: ”Miksi emme kasva vieläkin nopeammin? — Maailman mittareilla meillä toki menee simohyvin, mutta minulla on näky hakea huomattavasti isompaa vaihdetta kaikin voimin, ja uskon, että olemme uuden ison avautumisen kynnyksellä. Herra yksin sen meille antaa”, hän kirjoitti ja jatkoi: ”Tänä vuonnakin on jo taas kovat kasvuprosentit alla.”

Kun Skype tuli, siirryttiin käyttämään ilmaisia internetpuheluita. Työpalaverit hoidettiin Skypessä, kun Koivuniemen monilapsinen perhe muutti Espoosta maaseudulle.

Skypessä rukoiltiinkin. Sillä tavalla matka-aikaa säästyti työntekoon. Mutta joka sunnuntai-ilta pidettiin yrityksen keskeisten työntekijöiden rukousilta yhden lahkolaisen kotona.

”Siellä rukoiltiin kovasti bisneksen puolesta: Jeesuksen nimessä me käsketään asiakkaan rahat meidän tilille!”

Ennen tärkeitä neuvotteluita lahkolaiset saattoivat käydä yöllä kiertämässä asiakkaan pääkonttoria. He rukoilivat ja käskivät riivaajia väistymään.

Mutta rukousta ei koskaan ollut riittävästi. Tapani Koivuniemi valitti, ettei hän saanut nukutuksi, kun lahkolaisten riivaajat tulivat häntä herättämään.

”Riivaajien jatkuva kiusa oli ahdistavaa”, lahkosta lähtenyt nainen kertoo. ”Tuntui, ettei Jumalan armo ja Jeesuksen sovitustyö riittäneet mihinkään. Jatkuvasti piti olla sitomassa ja ajamassa ulos riivaajia, tekemässä parannusta, tunnustamassa syntiä, antautumassa enemmän Jeesukselle ja Hengen hallintaan. Ikinä ei voinut levätä.”

Synnit piti raportoida excel-taulukon muodossa sarakkeisiin: synti, tausta, missä näkyy, mitä teen jatkossa toisin.

Jäseniä alistettiin, ja heiltä vaadittiin ehdotonta kuuliaisuutta. Monissa uskonlahkoissa vaadittuja kymmenyksiä ei kerätty, jos sellaisiksi ei lasketa satunnaista kolehtia Koivuniemen perheelle tai alipalkattua työtä. Kymmenysten sijaan oli annettava koko elämä.

”Tapanin sana on paimenen sana, Jumalasta seuraava. Hän vertasi itseään usein Paavaliin. Jos jokin asia tulee Herralta, mitä siitä sitten enää keskustele”, yksi miehistä kuvaa.

Pitkään aikaan kukaan ei kapinoinutkaan. Kunnes vuosituhannen vaihteessa lahkosta lähti ensi kertaa sellaisia veljiä ja sisaria, jotka olivat olleet mukana pitkään, jopa alusta asti.

”Oli vaikea käsittää, miksi he lähtivät. Siitä vaiettiin. Annettiin kuva, että heillä oli ongelmia”, sanoo nainen, joka itse uskalsi erota vasta vuosia myöhemmin. Lähteminen oli tehty vaikeaksi, miltei mahdottomaksi, eristämällä lahkolaiset yhteiskunnasta. Opetettiin, ettei ulkopuolella ole mitään. Jos lähdet, putoat Jumalan suunnitelmasta.

Mutta uskollisille paimen oli luvannut hedelmiä: suuret herätykset ja siunaukset niille, jotka kestävät loppuun saakka.

”Halusimme uskoa, että me tehdään oikein ja seurataan Jumalaa oikein kymppillä ja että tätä parempaa ei voi olla, että tätä korkeammalle ei pääse”, kuvaa lahkosta eronnut nainen.

”Ajattelimme tekevämme hengellisesti jotain suurta. Tapani lupasi hedelmää, aivan käsittämätöntä hengellistä hedelmää. Me tekisimme niin upeita hengellisiä tuotteita, että valtavasti sieluja pelastuisi. Aineksia siihen oli, porukassa oli tosi lahjakkaita muusikoita, kuvittajia ja kirjoittajia, kuuden laudaturin ylioppilaita jonossa. Meillä oli mahdollisuudet paljoon.”

Tapani Koivuniemi osasi nostattaa tunnelmaa: ”Meidän hedelmämme tulee olemaan jotain sellaista, mitä kukaan muu ei kykene tekemään. Mutta sillä on hintansa”, hän sanoi. ”Hinta” saattoi merkitä esimerkiksi sitä, etteivät lahkoon lapset saaneet pitää yhteyttä isovanhempiinsa.

Sitten tuli taas lisää turvallisuusohjeita: sähköpostit piti kryptata ja arat asiakirjat piilottaa. Papereita tuhotessa hyväksyttävä silpun koko oli 1,5 x 15 millia satunnaissuunnatusti silputtuna.

Lapsille teroitettiin, ettei kokouspaikoista saanut puhua. Eikä kenestäkään tutusta ollut lupa käyttää sukunimeä.

”Kun lahkosta alkoi vuotaa tietoja nettikeskusteluihin, meitä kiellettiin lukemasta niitä. Itse pelkäsin lukea mitään lahkoon suhteen kriittistä. Sisäinen ristiriita olisi ollut liian vaikea kestää”, entinen lahkolainen sanoo.

Kukaan ei muista tarkalleen, koska suuteleminen alkoi. Eli milloin Tapani Koivuniemi piti Maanantaipiirissä seitsemän illan rakkausopetussarjansa? Ilmeisesti rakkausopetukset alkoivat loppuvuodesta 1997 ja jatkuivat vuonna 1998.

Alettiin puhua ”pyhästä suunannosta”. Siitä on Raamatussa muutamia mainintoja, esimerkiksi Roomalaiskirjeessä: ”Tervehtikää toisianne pyhällä suunannolla. Kaikki Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä.” (Room. 16:16)

Lahkossa ”pyhä suunanto” tarkoitti sitä, että lahkolaiset saattoivat suudella ja hyväillä muitakin kuin omaa puolisoaan. Esimerkkiä näytti Maanantaipiirin ydinryhmä.

”Tapani opetti, että taivaassa on seksiä kaikkien välillä, koska siellä ei ole himoa, eli ei ole syntiä ja ei ole tarvetta kuulua kenellekään. Tapanin mukaan Jeesus haluaa, että meillä on kivaa”, lahkosta lähtenyt nainen kuvaa.

”Ahdistavimpia aikoja oli silloin, kun ’pyhä suunanto’ lanseerattiin. Oli vastenmielisen näköistä, kun muut vaihtoivat kielisuudelmia. Oli sosiaalinen paine mennä siihen mukaan, vaikka mitään pakkoa ei tietenkään ollut, kuten ei muissakaan asioissa. Pakottaminen oli toisenlaista”, toinen lahkoon jättänyt nainen sanoo.

Epäilijöillä sanottiin olevan ”estoja” ja ”kysymyksiä” ja ”seksuaali-identiteetin riivaajia”.

”On hämmästyttävää, miten yksinkertaista mielenmuokkaus on. Ajattelin jopa itsemurhaa ainoana keinona päästä ulos.”

Ne, joilla oli ”kysymyksiä”, ohjattiin sielunhoitoon. Istunnot saattoivat kestää tuntikausia. Naistenkin sielunhoitaja oli yleensä joku ydinryhmän miehistä.

”Kysyttiin, tunsiko vetoa samaan sukupuoleen, miten sängyssä sujui, tuliko orgasmeja. Sielunhoitaja teki muistiinpanoja. En tiedä, että kukaan pois lähtenyt olisi saanut sielunhoitotietojaan itselleen”, nainen sanoo.

”Tapani piti minulle viiden tunnin ’sielunhoidon’, jossa käytiin intiimiasioita läpi, esimerkiksi suhtautumiseni suuseksiin”, kertoo toinen lahkosta lähtenyt nainen. Monet lahkosta eronneet ovat olleet lähtönsä jälkeen terapiassa. ”Nyt tiedän, että oikeassa terapiassa näkökulma on täysin erilainen. Lahkoon sielunhoidossa oli agenda, joka piti saada tuupattua hoidettavaan”, entinen lahkolainen sanoo.

Sen lisäksi, että sielunhoitajilla ei ollut koulutusta, heillä ei ollut vaitiolovelvollisuutta.

Yksityiselämästä kerättiin tietoja muillakin tavoin. Skype-puheluita nauhoitettiin. Anteeksipyyntöt ja parannukset vaadittiin kirjallisina.

”Pyhä suunanto” loi ilmapiirin uudenlaiselle vallan väärinkäytölle. Osa naisista koki tullessa seksuaalisesti hyväksikäytetyksi.

”Merellä olevan laivan kapteeni pystyy tekemään ihan mitä vaan”, yksi miehistä sanoo.

Lahkossa suhtauduttiin kielteisesti psykiatriseen hoitoon ja psyykenlääkkeisiin. Mielen ongelmiin ei saanut hakea apua maailmasta.

Eronneet laskevat, että lähdön jälkeen viisi heistä on tarvinnut psykiatrista sairaalahoitoa.

”Jouduin psykoosiin. Kun mies vei minua sairaalaan, itkin, miten sellaista saattoi tapahtua minulle”, kertoo nainen, jolla on itsellään lääketieteen koulutus. Hän parani ja palasi töihin.

Kasetilta kuuluu taas sama ääni. On tammikuu 2005. Koivuniemi puhuu Maanantai-piirissä tuoreesta uutisesta: tsunamista. ”Ne on simo-upeita biitsejä siellä, katsoin netistä.”

”Hyvin tiedetään, että Thaimaa on pedofiilien ykköspaikka. Elostelua. Mädännäisyyden huipentuma. Sit tulee yks siisti aalto.”

Äänestä kuuluu innostus.

”Jumalattoman kuolema ei ole tietysti meille eikä Jumalalle mieleen, sehän on kurja asia. Mutta se, millä tavalla ne yhtäkkiä lähti, toi asiat esiin. Jos ne olis kuolleet ihan tavanomaisesti, ei mitään hedelmää ehkä. Mutta tällainen rysäys tuottaa paljon uskoon tulevia.”

”Minun uskoni ei riitä olemaan näkemättä tässä Jumalan kannanottoa asioihin. Yks aalto! Suomalaiset tiedotusvälineet perkaavat kaiken tämän selkeääkin selkeämmän viestin pois. Kaiken, mikä viittaa Jumalaan.”

Ääni sanoo olevansa ärsyyntynyt siitä, että piispa on kysellyt katkerasti, miksi Jumala antoi niin monen kuolla. ”Minä sanon, että kiitos Herralle! Piispoilla ei ole sanottavaa. Mulla on.”

Sarsiin ja lintuinfluenssaan lahkolaiset valmistautuivat varastoimalla säkeittäin viljaa, kuivattuja herneitä ja maitojauhetta. Viljamylyllä heillä oli kotona jo ennestään.

Keväällä 2006 kaikkien piti tilata 12 x 3 metriä uv-suojattua höyrinsulkumuovia väliaikaisen eristystilan tekemiseen, kahdet sveitsiläisvalmisteiset venttiileillä varustetut suojalasit, erilaisia nitrilihansikkaita, kahdet hupulliset suojahaalarit ja hengityssuojaimia. Lisäksi hankittiin maatiloilla paljon käytettävää Virkonia. Sillä desin fioitiin kerran viikossa koulutalona toimivan tilan vessa ja ovenkahvat.

Kotien piti olla siistejä, sillä sotkuinen koti kertoi riivaajista.

Naiset yrittivät löytää puunaamisesta iloa ja kokosivat toisilleen kodinhoitovinkkejä. Yksi heistä oli oppinut imuroimaan Jeesuksen kanssa:

”Kyselin online, miten tänään imuroidaan. Se oli ihmeellistä. Jeesus vastasi: ota pianon takaa, tänään ei tarvitse siirtää tuota isoa sohvia.”

Uimahalleissa ja kylpylöissä käynti kiellettiin homoseksuaalien, tautivaaran ja varsinkin hivin pelon takia.

Mutta vielä hullumpaa oli tulossa.

Ellei Tapani Koivuniemi kesällä 2006 olisi pitänyt läskiopetustaan, moni lahkosta eronnut saattaisi olla edelleen mukana.

”Tapanin mielestä läski evankelista ja läski myyjä eivät olleet uskottavia”, entinen lahkolainen sanoo.

Kyse ei kuitenkaan ollut vain lahkoon imagosta. Pakottamalla kaikki laihduttamaan Tapani Koivuniemi mittautti kannatuksensa. Kyse oli siitä, kuka oli niin lojaali, että totteli.

Paino, toisin kuin ”parannus”, oli helppo mitata. Kaikki punnittiin vaa’alla muiden edessä. Myöhemmin puutarhalaisten ja tornilaisten piti ilmoittaa aamupaino kerran viikossa tekstiviestillä.

”Tässä vaiheessa lahkoon naiset olivat olleet laihdutuskierteessä jo kymmenen vuotta. Tapanin tiedettiin pitävän laihoista naisista”, lahkosta eronnut mies sanoo.

Koivuniemi määräsi, että miesten piti saavuttaa painoindeksi 19 ja naisten 17. 180-senttinen mies, jonka painoindeksi on 19, painaa 61,5 kiloa. 165-senttinen nainen, jonka painoindeksi on 17, painaa 46 kiloa. Monella naisista loppuivat kuukautiset.

”Painoni ei noussut, vaikka olin raskaana. Se alkoi tuottaa tyydytystä. Aloin nauttia nälän tunteesta ja pidin sitä merkinä onnistumisesta. Kun menin synnyttämään, painoin 58 kiloa”, lahkoon kuulunut nainen kertoo. ”Käytännössä olin sairastunut anoreksiaan.”

Toinen nainen söi vain tuhat kilokaloria päivässä raskaana ollessaan: ”Punnitsin ruokani, ja kävin pahimmillaan useita kertoja päivässä vaa’alla. Neuvolassa valehtelin, etten laihduttanut. Salaa olin hyvilläni, kun luut ja lihassyöt alkoivat näkyä. Kun menin synnyttämään, painoin vähemmän kuin ennen raskautta.”

Kesällä 2007 otetuissa valokuviissa lahkoon miehet ja naiset näyttivät häkellyttävän laihoilta. Miesten posket ovat kuopalla parran alla, naisten paljaat käsivarret pistävät hihoista tikkumaisina. Pikkulapsia pörrää kaikkialla, vaippoja, rattaita.

Miltei kaikki saavuttivat Koivuniemen määräämät painotavoitteet. Lahkossa oli mukana myös muutama lääkäri, hekin laihduttivat. Mutta oli myös niitä, jotka kapinoivat, ja heitä häpäistiin kaikkien kuullen.

Maaliskuussa 2008 Koivuniemi saarnasi Maanantaipiirin kokouksessa:

”Ei läski lähde pelkällä rukouksella. Ne, joilla on vielä painoprojekti kesken, niin hoitakaa asia kuntoon.”

Edes lapset eivät saaneet olla ylipainoisia. Tytöille sanottiin: ”Jeesus tykkää laihoista tytöistä”.

Viime kesänä Tornin jäsenille ilmoitettiin, että Torni lopetetaan. Kaikki saivat mahdollisuuden hakea uuteen ”työntekijäyhteyteen”, ja kaikki hakivat. Yhtä perhettä lukuun ottamatta hakemukset hyväksyttiin.

Koivuniemi oli toteuttanut jälleen yhden puhdistuksen.

Läskiopetuksen eli vuoden 2006 jälkeen lahkosta on lähtenyt yli 20 aikuista. Lähteneiden arvion mukaan jäljellä on yhä viitisenkymmentä aikuista ja toistasataa lasta.

Monessa lahkon perheessä lapsia on jo viisi tai kuusi. Kouluikäiset lapset jatkavat kotiopetuksessa. Vuosittaisten tasokokeiden mukaan he menestyvät hyvin. Vanhimmat opiskelevat jo yliopistossa. Lukio käydään yleensä ilta- tai aikuislinjalla.

”Tapani linjasi, että kaikki lapset lukioon ja pitkä matikka kaikille”, lahkosta irrottautunut mies sanoo.

Suurin ryhmä on edelleen Maanantaipiiri. Sitä mukaa kuin piiriläisten lapset kasvavat, hekin alkavat kuunnella Koivuniemen opetuksia ja tehdä niistä muistiinpanoja.

Lahkosta pois lähteneet eivät tiedä, mitä lahkon sisällä nyt tapahtuu. Lähteneiden siteet ”sisällä” oleviin on katkaistu.

Pitkien ystävyysuhteiden loppuminen on ollut raskasta.

”Oli kova juttu tulla hylätyksi. Ensin vannotaan yhteistä rakkautta ja uskollisuutta toistakymmentä vuotta, rukoillaan yhdessä ja valvotaan öitä. Sitten kun lähdet, tekstareihin ei vastata, ei edes tervehditä kadulla”, sanoo entinen lahkolainen.

”Ajattelin, etteivät ne tee sitä minulle, mutta kyllä ne tekivät.”

Myös lapset menettävät kaikki ystävänsä. Kun eräs perhe lähti, kukaan entisten ystävien lapsista ei tullut heidän lapsensa syntymäpäiville.

Entiset lahkolaiset ovat perustaneet internetiin sivuston lahkosta. Verkossa myös kerätään nimiä adressiin, jossa julkishallinnon laitoksia vaaditaan lopettamaan tilaukset Koivuniemeltä.

”Kun lähtee, taika on hävinnyt. Sen jälkeen ei varmasti palaa”, entinen lahkolainen sanoo.

Toinen toteaa: ”Lähdön jälkeen se kaikki tuntui Truman Show’lta. Kupla puhkesi.”

Kustannusosakeyhtiö Koivuniemen asiakkaita julkishallinnossa ovat tai ovat olleet esimerkiksi Kela, Verohallitus, Tullihallitus, Väestörekisterikeskus, Finnvera, Espoon kaupunki, Geologian tutkimuslaitos, sosiaali- ja terveysministeriö, sisäasiainministeriö, Säteilyturvakeskus, Maanpuolustuskorkeakoulu, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Teknillinen korkeakoulu ja Satakunnan sairaanhoitopiiri.

Valtiovarainministeriö on sertifioinut Koivuniemen niin sanotuksi TYVI-palveluiden tarjoajaksi. Tuon järjestelmän kautta yritykset voivat lähettää viranomaisille tietoja sähköisesti.

Kaupparekisterin mukaan Kustannusosakeyhtiö Koivuniemi teki neljän viime vuoden aikana voittoa lähes kuusi miljoonaa euroa. Tapani Koivuniemen verotettavista palkka- ja pääomatuloista varallisuus ei näy: tuloja on ollut vuosittain vain runsaat 10 000 euroa. Rahat ovat yhä yrityksessä.

Mitä yhtiön ainoat omistajat, Tapani Koivuniemi ja hänen puolisonsa, aikovat tehdä yrityksensä varoilla?

Viime vuonna yhtiö haki Classic Radiolta vapautunutta toimilupaa ja pääsi loppusuoralle. Tapani Koivuniemi on sanonut olevansa kiinnostunut myös televisiosta.

”Luulen, että hän aikoo johdonmukaisesti tehdä lisää rahaa”, yksi entisistä jäsenistä sanoo.

Koivuniemi on toistuvasti todennut, että hän haluaa lahkon lapsetkin töihin yritykseensä. Kesällä 2007 yhtiön vuosijuhlassa hän puhui suoraan lapsille. Lasten sukupolvesta, Koivuniemi sanoi puheessaan, tulee ”enemmän hedelmää” kuin heidän vanhemmistaan.

Lahkolaisten Lasten lehdessä oli syksyllä 2006 laulu, jonka oli keksinyt lahkoon kuuluva poika. Se alkoi näin:

Mä teen sen mitä Jeesus käskee
Mä haluan kysyä Jeesukselta, mitä pitää tehdä
Mä haluan että ihmiset tulee uskoon.

Enää ääni ei kuulu kasetilta vaan puhelimesta. Miehen ääni.

”Koivuniemi.”

Haloo, onko Tapani Koivuniemi?

”Juu.”

On marraskuu vuonna 2010. Kuukausiliitteen toimituksesta soitetaan Tapani Koivuniemelle. Tarkoitus on pyytää haastattelua tai ainakin kommentteja tähän kirjoitukseen.

Tässä on Helsingin Sanomista toimittaja Anu Nousiainen. Hei.

”Anteeksi kuka?”

Anu Nousiainen. Olen Helsingin Sanomien toimittaja. Olen kirjoittamassa seurakunnasta, jota johdat. Haluaisin tarkistaa joitakin asioita seurakunnan vaiheista. Olisiko mahdollista, että tulisin haastattelemaan sinua sinne [—]?

Puhelimesta ei kuulu kymmeneen sekuntiin mitään. Sitten tuttu ääni vastaa:
”Eeen. Nämäkin tiedot ovat jo vääriä, enkä minä ole kiinnostunut tällaisesta.”

Ääni on kylmä ja kova, virallinen.

Anteeksi, millä tavalla vääriä?

”Minä en ehdi puhumaan pitempään. Minulla on. . . No joo, en minä.”

On joitakin asioita, joita minun pitäisi tarkistaa, ettei juttuun tule virheitä. Mielelläni kuulisin sinulta suoraan. . .

”Minä en johda mitään seurakuntaa. Olen mukana yhdessä yksityisessä raamattupiirissä kyllä. Olen tietoinen niistä täysin hulluista väitteistä, joita on esitetty ja jotka on. . . joiden syytä voi arvailla. En ole lähtenyt niitä oikomaan, enkä halua myöskään tätä, mitä tässä puhutaan, mihinkään haastatteluun tai lehteen. Tämä on yksityinen keskustelu.”

Tarkoitat heitä, jotka ovat lähteneet seurakunnasta tai rukouspiiristä ja jotka ovat olleet esillä julkisuudessa?

Pitkä tauko.

Haloo?

”Niin, minä en tässä pysty jatkamaan tätä keskustelua.”

Mielelläni kuulisin sinulta suoraan, koska minäkin olen puhunut joidenkin heidän kanssaan. Olisi reilua, että voisit itse kommentoida sitä, mitä he sanovat.

”Minä en halua yksityisasiointani mihinkään enkä yksityistä raamattupiiriäni, eikä ole mitään oikeutta sellaisen levittämiseen. Minulla on kiire hautajaisten takia, ja tämä on törkeä tilanne. Kuulemiin.”

Kirjoitus perustuu neljäntoista entisen lahkolaisen haastatteluun. Valtaosa heistä kuului Tapani Koivuniemen johtamaan seurakuntaan yli kymmenen vuotta. Lisäksi haastateltiin ihmisiä, jotka ovat olleet tekemisissä Tapani Koivuniemen tai lahkoon kanssa. Kuukausiliite sai tutustua lahkoon sisäisiin asiakirjoihin sekä useisiin Tapani Koivuniemen nauhoitettuihin opetuksiin. Näitä äänitteitä oli kymmeniä tunteja.